

21. 4. Český jazyk

Milí šestáci,

dnes se opět vracíme k literatuře. Tentokrát se budeme bavit o poezii a básních. Na konci tohoto tématu budete s trochou péle umět dokonce napsat svoji vlastní báseň. Začneme však nejdříve jejich četbou. Přečtěte si tedy prosím následující báseň a poté splňte úkoly pod textem.

Chválím tě, Země má

Autor textu: Zdeněk Svěrák, autor hudby – Jaroslav Uhlíř

Chválím Tě, země má

Tvůj žár i mráz

Tvá tráva zelená

Dál vábí nás

Máš závoj z oblaků

Bílých jak sníh

Hvězdo má, bárko zázraků

Na nebesích

Ať před mou planetou

Hvězdný prach zametou

Dej vláhu rostlinám

Dej ptákům pít

Prosím, svou přízeň dej i nám

Dej mír a klid

Ať před mou planetou

Hvězdný prach zametou

Dej vláhu rostlinám

Dej ptákům pít

Prosím, svou přízeň dej i nám

Dej mír a klid

Svou přízeň dej i nám

Dej mír a klid

22. dubna je
Den Země

Co myslíte, mohli bychom tuto báseň i zazpívat?

Přesvědčit se o tom můžete zde:

<https://www.youtube.com/watch?v=OpNN-reD66M>

K tomu, že můžeme některé básně zazpívat, přispívá mimo jiné i rým.
Rým můžeme definovat jako zvukovou shodu slabik na konci veršů.
Povšimněte si vyznačených slabik na konci veršů.

Máš závoj z oblaků A
Bílých jak sníh B
Hvězdo má, bárko zázraků A
Na nebesích B

Slova *oblaků* a *zázraků* znějí podobně, to znamená, že se rýmují (označili jsme je písmenem A), stejně tak, jako slova *sníh* a *nebesích* (označili jsme je písmenem B). Podle různého seskupení těchto symbolů můžeme rozlišovat různé typy rýmů: Verš střídavý (ABAB), verš sdružený (AABB), verš obkročný (ABBA) a verš přerývaný (ABCB). – V úvodní básni je tedy použit verš střídavý. Dokážete určit druh verše v následujících ukázkách?

